Annual Report of the Barr. Balasaheb Khardekar Knowledge Resource Centre for 2018-19

GENERAL:

Allocation of funds for procurement of books and journals was as below during the year under report.

(A) UNIVERSITY FUNDS:

A provision of Rs. 1,30,00,000=00 from University Funds had been made for purchase of books and journals during the year 2018-19. Out of this fund an amount of Rs. 1,18,10,000=00 for purchase of periodicals and Rs. 11,90,000=00 for purchase of books was available. From this fund Rs. 1,17,96,960=50 spent for procurement of periodicals (print and online) and Databases and Rs.11,82,250 utilized for purchase of books/e-books.

10.2 LIBRARY COLLECTION :

(A) The library collection as on 31/03/2019 is as follows:

Books	E-Books	Bound Journals	Manuscripts	Theses/ Dissertations	Reports	Braille Books	Total
2,74,080	462	34,339	9,163	11038	7005	590	3,36,677

(B) ADDITIONS DURING THE YEAR:

The number of books added to the Library by way of purchase from University/UGC Funds was 1381. The books purchased through Contingency Grants were 378 and by donation the numbers of books received were 632. During the year under report total 2391 books were added to the library collection.

The facultywise split-up of purchased books/e-books is as follows:

Sr. No.	Name of the Faculty	Books	E-Books
1.	Science and Technology	219	02
2.	Commerce and Management	24	-
3.	Humanities	61	-
4.	Inter-Disciplinary Studies	50	-
5.	General	1027	-
	Total	1381	02

(C) Contingency Grants:

378 books were purchased from the following research projects/ other schemes / other courses and research schemes.

(I) Humanities/Commerce & Management/IDS/Centers		Number of Books
1.	Gandhi Study Center	16
2.	Sociology-SAP-DRS	187
3.	Sociology- UGC-MRP (Dr. R.B.Patil)	5
4.	Psychology Dept.	47
5.	Economics Dept.	12
6.	Commerce and Management Dept.	23
7.	YCSRD Dept.	31
8.	Library and Information Science dept.	08
(II) Science & Technology		
9.	Environmental Biotechnology (Biochemistry Dept.)	02
10.	Statistics –NBHM DAE (Dr. H. V. Kulkarni)	03
11.	Statistics – UGC SAP-DRS	34
12.	Geography Dept.	10
	TOTAL	**378**

(D) Particulars of books received during the year through donation are as follows:

(i) Acquisition Section:

Sr. No	Names of the Donor	Number of Books
1.	मा. कुलगुरूंचे कार्यालय, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर.	107
2.	Association of Indian Universities, New Delhi	12
3.	Dr. Buddhi Prakash Sharma	05
4.	Dr. Sastri L. Kota, Tripura Sundari Foundation	04
5.	Dr. Babasaheb Ambedkar Open University, Hyderabad	01
6.	Savita Nabar, Kolhapur	05
7.	Dr. Ashok Babar, Kolhapur	04
8.	Kaivalyadham Ashram, Lonavala,Pune	06
9.	Acharya N. G. Ranga Agricultural University,Lam (A.P.)	05
10.	Prof. Dyaneshwar Mhatre, Ratnagiri	04
11.	Isamic Marathi Publication Trust, Mumbai	06
12.	Bharati Vidyapeeth, Pune, New Delhi	01
13.	Sri. Vidyateertha Foundation, Chennai.	01
14.	YCMOU, Nashik	02
15.	Prof. Dr. Yashwant Toro, Sangli.	03
16.	Dr. Basavraj Naikar, Karnataka University, Dharwad.	04
17.	BARTI, Pune	05

18.	Bharatiya Bhasha Sansthan, Mysore	06
19.	Shri. Dishi Raju, kolhapur	50
20.	Dr. Laxminarayana, Kolhapur.	10
21.	Jayashri Danave,Kolhapur.	04
22.	Dr. V. Y. Dhupdale, Dept of Law, SUK	05
23.	Granthali Prakashan, Mumbai	03
24.	NISM,MCX,Mumbai	01
25.	NAPP Engg. Company, Kolhapur	01
26.	Others: Author, Publisher, Institution etc.	377
	Total	**632**

(E) DEPARTMENT OF TECHNOLOGY: COLLECTION DETAILS:

Sr. No	Collection Details	Number	Funding Agency
1	Print Books	2203	University Funds
2.	E-Books	-	-
3.	Print Journals	66	University Funds
4.	E-Journals	-	-
5.	E-Database	-	-

(F) PERIODICALS SECTION:

The University Library subscribed to 44 foreign online e-journals and 8 databases (viz- SciFinder, Scopus, NotNul, ProQuest theses and dissertations, J – Store, J-gate: Science and Technology,J-Gate: Social Science and Humanities, and EBSCO Academic book collection with Discovery) and 81 Indian print journals during the year 2018-19. 114 print journals were received on gratis. In addition to the above there were 11 daily newspapers available for readers.

(G) THESES – DISSERTATIONS & REPORT SECTION:

During the year 49 reports were added. 3719 theses have been uploaded on the Shodhganga ETD portal of INFLIBNET center through outsourcing and 1 database i.e ProQuest Theses and Dissertations Full Text was subscribed for the users. 4159 M.Phil and Master degree Dissertations are available in the section.

10.3 LIBRARY SERVICES TO READERS

A] CIRCULATION OF BOOKS AND JOURNALS:

The number of registered library users were 6529. In all, 4,09,447 books were issued and returned to users from Main Counter and Text Books Section. 218 teachers from affiliated colleges and institutes availed services of the University Library. 4 books

were borrowed from libraries outside Kolhapur through “Inter-Library Loan System” and made available to the users. “Open Access” facility is available to students in all the sections. A separate catalogue of “Translated” books was made available at Stack Section for references.

i] Reference facility for casual readers: In all 110 casual readers were allowed to avail reference facility for reading materials within library premises on payment basis.
ii] Permanent Membership by Deposit facility to 215 senior citizens and professionals was rendered by University Library on deposit of Rs.1000/- only per member.
iii] In all 160 students appearing for Competitive and NET/SET Examinations availed Reading Room facility by paying a deposit of Rs. 500/- only and a monthly fee Rs.73/-per member
iv] In all 7 readers availed Xerox facility on payment basis.
v] In all 1836 CD-ROM’s are available on various subjects.

B] The Reading Hall: Barr. Balasaheb Khardekar Knowledge Resource Centre:

The reading hall of the Library was kept open 18 hours a day from 6.00 a.m. to 12.00 mid-night on all days of a year except national holidays. The average daily attendance in the Reading hall was about 650. The Reading hall was managed by students from Shri Appasaheb Pawar Vidyarthi Bhavan studying under the ‘Earn & Learn Scheme’.

C] Study Centre Library:

The students of affiliated colleges in Kolhapur city, postgraduate students of the University departments, M.Phil/Ph.D. students and students appearing for NET/SET and competitive examinations, availed facility of Study Centre.

During the year under report 2018-2019 students from affiliated colleges were admitted 211 in the Study Centre. In all 350 students from Postgraduate Departments/NET/SET & other examinations availed the study centre facility.

The Centre was kept open from 6 a.m. to 12 midnight (hours) on all days including Sundays and holidays.

The textbooks and reference books required for undergraduate & postgraduate students are kept in the Study Centre for consultation within the centre, only on production of Identity Card.

The total collection of books is 13,486 in the Study Centre and 5 newspapers are available for the benefit of students. Rs.194/- per student library fee was charged.

The daily attendance of the students was 280. Some teaching staff members also took the benefit of Study Centre.

D] Periodicals Section:

In order to meet the demands of students and research scholars, the Periodicals Section is kept open from 10.20 a.m. to 6.00 p.m. on all the working days, IInd and IVth Saturdays (7. 30 hours). The average daily attendance in the section was 20.

Newspaper clipping services related to university & affiliated colleges is rendered for administrative use. Further services of Academic Resource Center for teachers and research students are also provided.

E] Archival Cell:

Approximately 40,000 rare books and 9163 manuscripts were treated by re-cycling in the fumigation chamber. During the year 497 researchers and readers availed services of this section.

F] Theses, Dissertations, Reference and Reports Section:

Average 55 readers visited the section daily to consult the various reference works, theses, dissertations & reports available in this section. In total 8017 reference books on various subjects are available for consultation within the library premises.

G**] Resource Center for Inclusive Education (RCIE):**

Rashtriya Uchchatar Shiksha Abhiyan (RUSA) office, Government of Maharashtra, sanctioned RCIE center to Shivaji University, Kolhapur. The center is housed in extended library building of Barr. Balasaheb Khardekar Library. The centre works for the inclusion and development of visually impaired, hearing disabled, orthopedically impaired and mentally challenged students from affiliated colleges of Shivaji University and its departments, special schools for persons with disabilities. The center is well equipped with 590 Braille books, e-resources, audio books, computers with screen reading software, internet/Wi-Fi, low vision devices (Magnifiers, CCTV, Spectacles etc.) for low vision students. During the period of report center organizes 3 programs for disabled students and 185 students are the member of this center. Daily attendance is 5.

10. 4 Library Automation Updates:

The work of retro conversion of Library active collection has been completed on LibSys integrated library software and the bibliographic information about the collection is made available on internet through library OPAC/Web OPAC system. In line with this, acquisition module, technical processing module for new purchase, serial control and circulation module for issue and return of books to the readers has been initiated with the LibSys integrated library management software. OPAC, Internet and e-resource/online facility is made available with the help of 83 computers and 21 Terminals..

10.5 Binding:

During the year 217 books were got bound.

10.6 Free supply of textbooks to the children of class IV employees of the University:

Under the scheme, the University Library purchased and supplied 114 books to the school going wards of such employees. In all 21 employees availed this facility.

10.7 Teachers Personal Library Scheme:

During the year , 45 teachers from university departments, administrative officers and affiliated college teachers availed this facility.

10.8 Visitors to the Library:

During the year, 1446 visitors from colleges and other sections of the society visited the Barr. Balasaheb Khardekar Knowledge Resource Centre.

10.9 SPECIAL EVENTS:

1. Two days workshop cum training program on the theme ‘Empowering Teaching by Development of E-Content’ was arranged on 29-30th March 2019 for all the teachers of the University in consultation with Centre for Distance Education.

2. Organized orientation program on 12th March 2019 for all the teachers of the University.

3. Department of Library and Information Science & Barr. Balasaheb Khardekar Knowledge Resource Centre jointly organized One Day National Conference on “Emerging Trends and Technologies in Library and Information Science” on 6th March 2019

4. The Book exhibition on the theme “Communicating Science for all” was organized on the occasion of National Science Day (NSD) on 28th February 2019.

5. On the occasion of Convocation, ‘Granthmahotsav 2019’ -a mega book exhibition event was organized during 21-22nd February 2019. In all 29 stalls of books/departments/food etc. were arranged during the Granthmahotsav 2019 event.

6. On the occasion of World Braille Day arranged one day workshop on “The Rights of Persons With Disabilities Act 2016”,on 4th January 2019

7. Organized ‘State Level Sports Competition for all Deaf and dumb impaired persons’ between 28-30th December 2018 in collaboration with RCIE center of BBKKRC, Sports section and Mook Badhir Association, Kolhapur.

8. Celebrated ‘International day of persons with Disabilities and UID Campaign’ on 3rd December 2018 in collaboration with RCIE center of BBKKRC and UGC Scheme for persons with disabilities. On this day Appreciation Certificates were issued to PWD students for their achievements in different fields.

9. Special awareness program on ‘World Aids Day’ and ‘Take your child to a Bookstore Day’ was jointly organized by Department of Library and Information Science and BBKKRC on 1st December 2018

10. To honor the sacrifice of police personnel in Mumbai bomb blast the ‘Martyrs day’ was observed on 26th November 2018 and on the same day celebrated Indian Constitution Day.

11. One day User awareness program on “E-Resources of Cambridge University Press India and Proquest” was organized on 1st November 2018 for all teachers and students.

12. Celebrated “Vacchan Prerna Din” on 15th October 2018. On this occasion an exhibition of rare Diwali Issues was organized by BBKKRC. On the same day inauguration of computerized membership entry for the users was made by Hon. Pro-Vice Chancellor.

13. Library Orientation Programme to the new university students (P.G and Research) was organized by presenting the information regarding Library by Lecture presentation on 4th September to 5th September, 2018, followed by Library Tour from 6th September to 26th September, 2018.

14. On the occasion of ‘Librarians Day’ Barr. Balasaheb Khardekar Knowledge Resource Centre and Department of Library and Information Science jointly organized ‘1st Dr. S. R. Ranganathan Memorial Lecture’ on the theme ‘five habits of successful Librarians’ on 10th August 2018.

15. Celebrated Barr. Balasaheb Khardekar Jayanti on the occasion of Barr. Balasaheb Khardekar birth anniversary on 1st August 2018.

16. Barr. Balasaheb Khardekar Knowledge Resource Centre and Department of Library and Information Science in collaboration with INFLIBNET Centre, Gandhinagar, jointly organized one week National Workshop Cum Training Course On “Creation and Management of IR using DSpace Open Source Software and Library Automation Using SOUL 2.0” During 24th to 29th July 2018.

वार्षिक अहवाल २०१८-१९

बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

१०.१ वृत्तांत वर्षात नियतकालिके व ग्रंथ खरेदीसाठी खालील निधी मंजूर होता.

(अ) विद्यापीठ निधी: रू. १,३०,००,०००=०० एवढी अंदाजपत्रकीय तरतूद अहवाल वर्षात उपलब्ध होती. सदर मंजूर निधीतून नियतकालिकांसाठी रू. १,१८,१०.०००=०० व ग्रंथखरेदीसाठी रू. ११,९०,०००=०० एवढी रक्कम उपलब्ध होती. सदर उपलब्ध निधीतून नियतकालिकांच्या (छापील व ऑनलाईन) वर्गणीसाठी रू १,१७,९६,९६०=५० आणि रू. ११,८२,२५०=०० ग्रंथ / ई-बुक्स खरेदीसाठी सदर निधीचा विनियोग केला.

१०.२ ग्रंथसंग्रह :

(अ) दि. ३१-०३-२०१९ रोजी विद्यापीठ ग्रंथालयात ग्रंथ, नियतकालिकांचे बांधीव संच व हस्तलिखिते यांची एकूण संख्या खालीलप्रमाणे होती.

ग्रंथ	ई-बुक्स	नियतकालिकांचे बांधीव संच	हस्तलिखिते	प्रबंध-लघुप्रबंध	रिपोर्ट	ब्रेल बुक्स	एकूण
2,74,080	462	34,339	9,163	11,038	7,005	590	3,36,677

(ब) वृत्तांत वर्षातील वाढ : वृत्तांत वर्षात ;२०१८-१९ मध्ये विद्यापीठ / विद्यापीठ अनुदान आयोग निधीतून १३८१ ग्रंथ खरेदी केलेले आहेत. कॉन्टीजन्सीद्वारे ३७८ ग्रंथ खरेदी केले आहेत. देणगीद्वारे आलेल्या ग्रंथांची संख्या ६३२एवढी आहे. अहवाल वर्षातील एकूण ग्रंथसंख्या २३९१ आहे. या व्यतिरिक्त २ ई-बुकस् अहवाल वर्षात खरेदी करण्यात आले.

खरेदी केलेल्या ग्रंथांची विद्याशाखेनुसार संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र	विद्याशाखेचे नाव	ग्रंथ	ई-बुक्स
१	विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा	२१९	२
२	वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा	२४	-
३	मानवविज्ञान विद्याशाखा	६१	-
४	आंतर-विद्याशाखीय विद्याशाखा	५०	-
५	सामन्य	१०२७	-
	एकूण	१३८१	२

(क) कॉन्टीजन्सीमधून ३७८ ग्रंथ खालील संशोधन प्रकल्प / इतर योजना/इतर कोर्सेस व संशोधन योजने अंतर्गत खरेदी केले आहेत.

(I) Humanities/Commerce & Management/IDS/Centers		**Number of Books**
1.	Gandhi Study Center	16
2.	Sociology-SAP-DRS	187
3.	Sociology- UGC-MRP (Dr. R.B.Patil)	5
4.	Psychology Dept.	47
5.	Economics Dept.	12

6.	Commerce and Management Dept.	23
7.	YCSRD Dept.	31
8.	Library and Information Science dept.	08
(II) Science & Technology		
9.	Environmental Biotechnology (Biochemistry Dept.)	02
10.	Statistics –NBHM DAE (Dr. H. V. Kulkarni)	03
11.	Statistics – UGC SAP-DRS	34
12.	Geography Dept.	10
	TOTAL	**378**

(ड.) अहवाल वर्षात देणगीदारांकडून देणगीदाखल प्राप्त झालेल्या पुस्तकांची संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

i) ग्रंथ संपादन विभाग :

Sr. No	Names of the Donor	Number of Books
1.	मा. कुलगुरूसो कार्यालय, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर.	107
2.	Association of Indian Universities, New Delhi	12
3.	Dr. Buddhi Prakash Sharma	05
4.	Dr. Sastri L. Kota, Tripura Sundari Foundation	04
5.	Dr. Babasaheb Ambedkar Open University, Hyderabad	01
6.	Savita Nabar, Kolhapur	05
7.	Dr. Ashok Babar, Kolhapur	04
8.	Kaivalyadham Ashram, Lonavala,Pune	06
9.	Acharya N. G. Ranga Agricultural University,Lam (A.P.)	05
10.	Prof. Dyaneshwar Mhatre, Ratnagiri	04
11.	Isamic Marathi Publication Trust, Mumbai	06
12.	Bharati Vidyapeeth, Pune, New Delhi	01
13.	Sri. Vidyateertha Foundation, Chennai.	01
14.	YCMOU, Nashik	02
15.	Prof. Dr. Yashwant Toro, Sangli.	03
16.	Dr. Basavraj Naikar, Karnataka University, Dharwad.	04
17.	BARTI, Pune	05
18.	Bharatiya Bhasha Sansthan, Mysore	06
19.	Shri. Dishi Raju, kolhapur	50
20.	Dr. Laxminarayana, Kolhapur.	10
21.	Jayashri Danave,Kolhapur.	04
22.	Dr. V. Y. Dhupdale, Dept of Law, SUK	05
23.	Granthali Prakashan, Mumbai	03
24.	NISM,MCX,Mumbai	01
25.	NAPP Engg. Company, Kolhapur	01
26.	Others: Author, Publisher, Institution etc.	377
	Total	**632**

(इ.) <u>नियतकालिके विभाग:</u>

अहवाल वर्षात ४४ विदेशी ऑनलाईन ई-नियतकालिके व ८ डेटाबेसस (अनुक्रमे- सायफाइंडर, स्कोपस् ,नॉट नल, प्रोक्वेस्ट थेसेस, जे स्टोअर, जे गेट - सायन्स ॲन्ड टेकनॉलॉजी, जे गेट - सोशल सायन्स ॲन्ड ह्युमॅनिटीज व इबस्को ॲकॅडमीक बूक कलेक्शन वुइथ डिस्कवरी) आणि ८१ भारतीय नियतकालिकांची वर्गणी भरण्यात आली व त्याप्रमाणे ती ग्रंथालयास प्राप्त झाली. ११४ छापील नियतकालिके व इ-शोध सिंधू नियतकालिक पॅकेजेस देणगी स्वरूपात प्राप्त झालेली आहेत. तसेच मराठी व इंग्रजी, हिंदी भाषेतील ११ वर्तमानपत्रे वाचकांसाठी उपलब्ध केली आहेत.

(फ.) <u>प्रबंध-लघुप्रबंध व अहवाल विभाग:</u>

अहवाल वर्षात एकूण ४९ अहवालांची या विभागात भर पडली. तसेच इन्फलिबनेट च्या 'शोधगंगा' या संकेतस्थळावर ३७१९ प्रबंध आऊटसोर्सिंग व्दारे उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत व वाचकांकरिता 'प्रोक्वेस्ट थिसिस् ॲन्ड डेझरटेशन्स' या एका डेटाबेसची वर्गणी भरण्यात आली. एम.फील व पदव्युत्तर पदवीचे ४१५९ प्रबंध विभागात उपलब्ध आहेत.

१०.३ <u>ग्रंथालयीन सेवा :</u>

अ- <u>पुस्तके व नियतकालिके देवघेव :</u>

वृत्तांत वर्षात नोंदलेल्या वाचकांची संख्या ६५२९ एवढी आहे. या वर्षात देवघेव विभाग व टेक्स्ट बुक विभाग येथून एकूण ४०९४४७ पुस्तकांची देवाणघेवाण करण्यात आली. तसेच संलग्न महाविद्यालयातील व शैक्षणिक संस्था मधील २१८ शिक्षकांनी ग्रंथालय सेवेचा लाभ घेतला. 'आंतर ग्रंथालयीन देवघेव' या योजनेद्वारे ४ पुस्तके कोल्हापूर बाहेरच्या ग्रंथालयांना पुरवून अभ्यासकांची सोय केली. ग्रंथालय विभागात विद्यार्थ्यांसाठी 'मुक्तद्वार प्रवेश पध्दत' उपलब्ध आहे. तसेच ग्रंथदालन विभागात 'अनुवादित' पुस्तकांची स्वतंत्र तालिका संदर्भासाठी तयार केली आहे.

१. एकूण ११० वाचकांना आवश्यक ते शुल्क भरून संदर्भ सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली
२. एकूण २१५ ज्येष्ठ नागरिकांनी प्रत्येकी रू. १,०००-०० याा प्रमाणे अनामत रक्कम भरून ग्रंथालयाचे कायमचे सभासदत्व घेतले आहे.
३. स्पर्धा परीक्षा व नेट/सेट इत्यादी परीक्षांना बसलेल्या १६० विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत बसण्यासाठी प्रत्येकी रू. ५००-०० प्रमाणे अनामत रक्कम व प्रत्येकी रू ७३-०० मासिक शुल्क भरून ग्रंथालयाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली.
४. एकूण ७ वाचकांनी झेरॉक्स सुविधेचा लाभ शुल्क भरून घेतला.
५. अहवाल वर्षापर्यंत एकूण १८३६ विविध विषयांवरील सीडी रोम उपलब्ध आहेत.

ब- <u>अभ्यासिका : बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय :</u>

राष्ट्रीय सुट्टीचे दिवस सोडून इतर सर्व दिवशी सकाळी ६ ते रात्री १२ वाजेपर्यंत अशी १८ तास अभ्यासिका उघडी ठेवण्यात आली. अभ्यासिकेमध्ये दररोज अंदाजे ६५० विद्यार्थ्यांची उपस्थिती होती. सदर अभ्यासिकेचे व्यवस्थापन डॉ.आप्पासाहेब पवार विद्यार्थी भवनातील 'कमवा व शिका' या योजनेतून शिक्षण घेणा-या अंशकालिन विद्यार्थ्यांमार्फत करण्यात आली.

क - <u>अभ्यासकेंद्र (विमान बिल्डिंग):</u>

कोल्हापूरातील सर्व संलग्न महाविद्यालयातील पदवीपूर्व विद्यार्थी व विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागातील विद्यार्थी यांना वाचनाच्या सोयी उपलब्ध करून देण्यासाठी अभ्यासकेंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. एम्.

फिल., पीएच.डी. चे विद्यार्थी तसेच नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेस बसणा-या विद्यार्थ्यांनाही या अभ्यासिकेत प्रवेश दिला जातो.

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षात कोल्हापूर शहरातील विविध महाविद्यालयात शिकणा-या २११ विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत प्रवेश देण्यात आला. नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेच्या तसेच पदव्युत्तर विभागातील ३५० विद्यार्थ्यांनी या अभ्यासिकेचा उपयोग करून घेतला.

हे अभ्यासकेंद्र दररोज व सर्व सुट्टयांच्या दिवशी सकाळी ६ ते रात्री १२ असे १८ तास अभ्यासासाठी खुले असते.

या केंद्रात पदवीपूर्व व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी लागणारी क्रमिक पुस्तके व संदर्भ ग्रंथ ठेवण्यात आले असून ती ओळखपत्रावर संदर्भासाठी दिली जातात.

एकूण ग्रंथांची संख्या १३,४८६ इतकी आहे तसेच ५ वर्तमानपत्रे विद्यार्थ्यांसाठी घेतली जातात. प्रति विद्यार्थी रू. १९४-०० फक्त ग्रंथालय शुल्क म्हणून आकारण्यात आले. अभ्यासिकेमध्ये वाचकांच्या हजेरीचे प्रमाण सरासरी दरदिवशी २८० इतके होते. पदव्युत्तर विभागातील काही प्राध्यापकांनी या ग्रंथालयाचा उपयोग करून घेतला.

ड- नियतकालिक विभाग :

नियमित व संशोधक विद्यार्थ्यांच्या वाढत्या मागणीची गरज भागविणेसाठी नियतकालिक विभाग कामकाजाच्या दिवशी, दुस-या व चौथ्या शनिवारी सकाळी १०.२० ते संध्याकाळी ६.०० वाजेपर्यंत असा ७.३० तास उघडा ठेवला. सदरच्या विभागाचा दररोज सरासरी २० वाचकांनी लाभ घेतला. नियतकालिके विभागातर्फे विद्यापीठ व महाविद्यालयांविषयीच्या बातम्यांची कात्रण सेवा प्रशासकीय उपयोगासाठी दिली जाते. तसेच शिक्षणासाठी व संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी ॲकॅडमीक रिसोर्स सेंटरची सेवा दिली जाते.

इ- अर्काइव्हल सेल विभाग :

अर्कायव्हल सेल विभागातील ४०,००० ग्रंथ व ९,१६३ हस्तलिखिते यांची देखभाल केली जाते. अहवाल सालात ४९७ संशोधकांनी व वाचकांनी अभ्यासासाठी या विभागाचा लाभ घेतला.

ई- प्रबंध, शोधनिबंध व अहवाल व संदर्भ विभाग :

या विभागात या विद्यापीठाने मान्य केलेले एम.फील.,पी. एच.डी.,लघु व दीर्घ संशोधनप्रबंध, शोधनिबंध, लोकसंख्या अहवाल (सेन्सस रिपोर्ट), जिल्हानिहाय सांख्यिकी अहवाल व संदर्भ साधने, इत्यादी संशोधक/ अभ्यासकांच्या उपयोगासाठी ठेवले आहेत. दररोज सरासरी ५५ संशोधक विद्यार्थ्यांनी, अभ्यासकांनी या विभागाचा लाभ घेतला. या विभागात विविध विषयांवरील एकूण ८०१७ पुस्तके संदर्भासाठी उपलब्ध आहेत.

फ- समावेशी शिक्षण संसाधन केंद्र (आर.सी.आय.ई.) :

राष्टीय उच्चत्तर शिक्षा अभियान (रूसा) कार्यालय, महाराष्ट शासनाने शिवाजी विद्यापीठास समावेशी शिक्षण संसाधन केंद्र स्थापण्यास मंजूरी दिलेली आहे. बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालयाच्या विस्तारीत इमारतीमध्ये हे केंद्र कार्यान्वित आहे. शिवाजी विद्यापीठातील संलग्नीत महाविद्यालयातील, अधिविभागातील, विशेष शाळेतील सक्षम नसलेले दृष्टीहीन, श्रवणदोष, शारिरीक रित्या अपंगत्व व मानसिक दृष्टया अकार्यक्षम असलेल्या विद्यार्थ्याचा विकास व समावेश या साठी हे केंद्र काम करते. हया केंद्रामध्ये ५९० ब्रेल बूक्स, ई-रिसोर्सस, संगणक व स्क्रिन रिंडिंग सॉफ्टवेअर, इंटरनेट/वायफाय, लो व्हिजन डिवाइसेस (मॅग्नीफायर, सी.सी.टी.व्ही, स्पेक्टॅयाकल्स इत्यादी) लो व्हिजन विद्यार्थ्यांसाठी आधुनिक उपकरणांचा समावेश आहे. अहवाल वर्षात सदर विद्यार्थ्यासाठी तीन कार्यक्रम राबवण्यात आले. या केंद्रामध्ये असे १८५ विद्यार्थी सभासद आहेत. दररोज सरासरी पाच विद्यार्थी या केंद्राचा वापर करतात.

१०.४ ग्रंथालय संगणकीकरण सद्यस्थिती:

ग्रंथालयातील वाचनसाहित्याचे Retroconversion, Libsys या संगणकप्रणालीत पूर्ण करण्यात आलेले असून सदर वाचनसाहित्याची सुचीबद्ध माहिती ग्रंथालय OPAC/Web OPAC system वर इंटरनेटद्वारे उपलब्ध करण्यात आलेली आहे. याबरोबरच नव्याने खरेदी केलेल्या पुस्तकांचे अॅक्सेशनींग, तांत्रिक प्रक्रिया, सिरीयल कंट्रोल व ग्रंथ देव-घेव मोडयुल्स् इ. Libsys या संगणक प्रणालीत चालू करण्यात आलेल्या आहेत. OPAC, इंटरनेट आणि ई-रिर्सोसेस/इ.ऑनलाईन सुविधा देखील ८३ संगणकामार्फत व २१ Terminal मार्फत दिल्या जातात.

१०.५ ग्रंथ बांधणी -

अहवाल सालात २१७ ग्रंथांची बांधणी करून घेण्यात आली.

१०.६ विद्यापीठातील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या मुलांना क्रमिक पुस्तके देण्याची योजना :

अहवाल सालात या योजनेखाली चतुर्थ श्रेणी कर्मचा-यांच्या शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणा-या पाल्यांना ११४ क्रमिक पुस्तके पुरविली. या योजनेचा लाभ २१ कर्मचा-यांनी घेतला.

१०.७ शिक्षकांची वैयक्तिक ग्रंथालय योजना :

अहवाल सालांत या योजनेचा लाभ विद्यापीठातील शिक्षक, प्रशासकीय अधिकारी व संलग्न महाविद्यालयातील असे मिळून एकुण ४५ शिक्षकांनी लाभ घेतला.

१०.८ ग्रंथालय पहावयास आलेले वाचक/पर्यटक:

अहवाल सालात महाविद्यालये/ शैक्षणिक संस्था येथील सहली व अभ्यास सहलीसाठी आलेले एकूण- १४४६ विद्यार्थी/पर्यटक यांनी बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्रोत केंद्रास भेट दिली.

१.९ विशेष घटना :

१ सेंटर फॉर डिस्टन्स एज्युकेशन व बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. २९-३० मार्च २०१९ रोजी 'Empowering teaching by development of E-content';k विषयांवर दोन दिवसीय कार्यशाळेचे व प्रशिक्षणाचे यशस्वी आयोजन.

२ १२ मार्च २०१९ रोजी विद्यापीठातील सर्व प्राध्यापकांकरिता उद्बोधन वर्गाचे आयोजन.

३ ग्रंथालय व माहितीशास्त्र विभाग आणि बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमानाने दि. ६ मार्च २०१९ रोजी 'Emerging Trends and Technologies in library and information science' या विषयांवर एकदिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन.

४ २८ फेब्रुवारी २०१९ राष्ट्रीय विज्ञान दिन निमित्त 'Communicating Science for all ' या विषयावर एकदिवसीय राष्ट्रीयपरिषदेचे आयोजन.

५ विद्यापीठाचे दिक्षांत समारंभाचे औचित्य साधून 'ग्रंथमहोत्सव २०१९' हा पुस्तक प्रदर्शनाचा कार्यक्रम दिनांक २१ ते २२ फेब्रुवारी २०१९ अखेर आयोजित करण्यात आला. या प्रदर्शनात पुस्तके/अधिविभाग/खाण्याचे असे एकूण २९ स्टॉल्स लावण्यात आले होते.

६ जगतिक बेल दिनानिमित्त दि. ४ जानेवारी २०१९ रोजी 'The Rights of persons with Disabilities Act 2016' या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन.

७ दि. २८ ते ३० डिसेंबर २०१८ या कालावधीत बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र, स्पोर्टस् विभाग व मुकबधिर संघटना, कोल्हापूर यांच्या संयुक्त विद्यमानाने राज्य पातळीवर बहि-या आणि मुक्या व्यक्तिंकरिता खेळाच्या स्पर्धांचे आयोजन.

८ बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र RCIE सेंटर व युजीसी स्किम फॉर पर्सन्स विथ डिसॅबिलिटज् यांच्या संयुक्त विद्यमानाने दि. ३ डिसेंबर २०१८ इंटरनॅशनल डे ऑफ पर्सन्स विथ् डिसॅबिलिटीज ॲन्ड यु.आय.डी. (UID) कॅम्पेन दिवस साजरा करण्यात आला. विविध क्षेत्रातील उल्लेखनीय कार्य केलेल्या दिव्यांग विद्यार्थ्यांना यानिमित्ताने प्रशस्तीपत्रक प्रदान करण्यात आले.

९ ग्रंथालय व माहितीशास्त्र विभाग आणि बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमानाने दि. १ डिंसेबर २०१८ रोजी जागतिक एडस् दिन आणि टेक युअर चाईल्ड टु अ बुकस्टोअर डे निमित्ताने विशेष जागरूकता कार्यक्रमाचे आयोजन.

१० मुंबई बॉम्ब स्फोट मध्ये शहीद झालेल्या पोलिस सहका-यानां अभिवादन करण्यासाठी दि.२६ नोव्हेंबर २०१८ रोजी शहीद दिन पाळण्यात आला व याच दिवशी भारतीय राज्यघटना संविधान दिन साजरा करण्यात आला.

११ सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांकरिता १ नोव्हेंबर २०१८ रोजी ई-रिसोर्सेस ऑफ केंब्रिज युनिर्व्हसिटी प्रेस इंडिया आणि प्रोक्वेस्ट यांवर एकदिवसीय वाचक उद्‌बोधन कार्यक्रमाचे नियोजन.

१२ १५ ऑक्टोबर २०१८ रोजी वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला. यानिमित्ताने दुर्मिळ दिवाळी अंकांचे प्रदर्शन भरविण्यात आले. मा. प्र.कुलगुरू यांच्या हस्ते संगणकीकृत ग्रंथालय सभासद प्रवेशाचे उद्‌घाटन करण्यात आले.

१३ विद्यापीठातील सर्व अधिविभागातील नव्याने प्रवेश घेतलेल्या पदव्युत्तर व संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयामार्फत ग्रंथालय/ग्रंथालयसेवा परिचय कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या उपक्रमांतर्गत दि. ४ ते ५ सप्टेंबर २०१८ रोजी ग्रंथालय सादरीकरण व ग्रंथालय सहल हा कार्यक्रम दि. ०६ ते २६ सप्टेंबर २०१८ या दरम्यान राबविण्यात आला.

१४ ग्रंथपाल दिना निमित्त १० ऑगस्ट २०१८ रोजी बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र व ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने फाईव्ह हॅबिटस् ऑफ सक्सेसफुल लायब्ररीयन्स या विषयांवर पहिले डॉ. एस. आर रंगनाथ मेमोरियल लेक्चर घेण्यात आले.

१५ १ ऑगस्ट २०१८ रोजी बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर जयंती उत्साहाने साजरी करण्यात आली.

१६ बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ज्ञान स्त्रोत केंद्र, ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विभागाद्‌वारे इन्फिलबनेट सेंटर, गांधीनगर, गुजरात यांच्या सहकार्याने दि. २४ ते २९ जुलै २०१८ या कालावधीत ‘Creation and management of RR using Dspace Open Source Softwere and Library Automation using SOUL 2.0 ’ या विषयावंर एक आठवडयाचा राष्ट्रीय कार्यशाळा व प्रशिक्षण कोर्स यशस्वीपणे घेण्यात आला.